

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 39/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť I. P., P., zastúpenej advokátom JUDr. M. F., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 S 36/2012 zo 7. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. P. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2008 doručená sťažnosť I. P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 S 36/2012 zo 7. septembra 2012.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že si na Obvodnom pozemkovom úrade v P. (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) ako oprávnená osoba uplatnila podaním z 13. decembra 2004 reštitučný nárok podľa „*zákona č. 503/2003 Z. z.*“. Podaním zo 14. decembra 2004 doplnila svoje podanie z 13. decembra 2004 a nárok rozšírila o svojich troch súrodencov.

Obvodný pozemkový úrad rozhodnutím sp. zn. OPÚ–2008/02036-1-Bd z 19. februára 2008 sťažovateľke priznal právo na náhradu za vyvlastnené nehnuteľnosti a tiež právo na náhradné pozemky v podiele 1/4. S rozhodnutím sťažovateľka súhlasila a rozhodnutie obvodného pozemkového úradu nadobudlo právoplatnosť 24. marca 2008.

Na základe žiadosti zástupcu troch súrodencov sťažovateľky o vydanie rozhodnutia v tejto reštitučnej veci im v júni 2008 obvodný pozemkový úrad oznámil, že svoj nárok neuplatnili, a preto rozhodnutie nemôže vydať, keďže svoj nárok riadne neuplatnili v zákonom ustanovenej lehote do 31. decembra 2004.

Sťažovateľka v decembri 2011 a januári 2012 podala proti nečinnosti obdobného pozemkového úradu sťažnosti, v ktorých žiadala o vydanie rozhodnutia k nehnuteľnostiam aj k zvyšným podielom predstavujúcim spolu $\frac{3}{4}$, a následne sa návrhom z 2. mája 2012 domáhala na krajskom súde o „*poskytnutie súdnej ochrany z dôvodu nečinnosti OPÚ P., keďže mala za to, že správny orgán je nečinný, keďže o ňou uplatnenom nároku k pozemkom v podiele $\frac{3}{4}$ napriek výzvam a opakovaným sťažnostiam doposiaľ nerozhodol*“.

Neskôr sťažovateľka podala na krajskom súde v máji 2012 žalobu podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), o ktorej krajský súd rozhodol tak, že ju zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka sa návrhom proti nečinnosti orgánu verejnej správy nesprávne domáha zmeny právoplatného rozhodnutia, čo neprislúcha krajskému súdu v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Ak bola sťažovateľka nespokojná s rozhodnutím obvodného pozemkového úradu a bola toho názoru, že jej malo byť

navrátené vlastnícke právo k pozemkom v podiele 1/1 (v celosti), mala podať proti rozhodnutiu odvolanie, čo však neurobila.

Krajský súd preto podľa § 250t ods. 4 OSP jej návrh ako nedôvodný zamietol.

Sťažovateľka po obšírnej právnej argumentácii nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu a domnieva sa, že jej návrhu proti nečinnosti správneho orgánu malo byť vyhovené, pretože nečinnosťou obvodného pozemkového úradu došlo „*k odopretiu základných práv sťažovateľky a preto postup porušovateľa nezodpovedá požiadavkám kladených zákonom na spravodlivé súdne konanie*“.

Na základe už uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 S 36/2012 zo 7. septembra 2012 porušené bolo. Okrem toho sa domáha zrušenia uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, ako aj úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu nie je ústavný súd súčasťou systému všeobecných súdov. Podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci

všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, III. ÚS 181/04).

Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Sťažovateľka namieta v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku zamietnutia jej návrhu z 2. mája 2012, ktorým sa domáhala, aby krajský súd podľa § 250t ods. 4 OSP rozhodol, že obvodný pozemkový úrad je povinný v konaní o jej reštitučnom nároku rozhodnúť aj o zvyšných podieloch k nehnuteľnostiam.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu (na 10 s.) ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia procesného kódexu (§ 250t ods. 1 a 4 OSP) podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval správne, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a z ústavného hľadiska ich považuje za akceptovateľné. Krajský súd v závere svojho rozhodnutia jasne uviedol, že sťažovateľka sa *„návrhom proti nečinnosti nesprávne domáha zmeny právoplatného rozhodnutia odporcu zo dňa 19. 2. 2008 na základe zmeneného právneho názoru na posudzovanie otázky poradia a výšky podielov oprávnených osôb podľa reštitučných zákonov, čo neprislúcha ani odporcovi, ani krajskému súdu v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy.*

... v prípade, že navrhovateľka nebola spokojná s rozhodnutím správneho orgánu a mala za to, že jej malo byť navrátené vlastnícke právo k pozemkom v podiele 1/1 (v celosti)

resp. že jej malo byť priznané právo na náhradu za pozemky v podiele 1/1, t. j. v celosti, mala podať proti rozhodnutiu odvolanie.“.

K tomuto odôvodneniu krajského súdu ústavný súd už len dodáva, že podľa § 244 ods. 1 OSP (v znení účinnom od 1. januára 2002) v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, a ak sťažovateľka bola nespokojná s rozhodnutím obvodného pozemkového úradu z roku 2008, mala k dispozícii nielen odvolanie podľa osobitných právnych predpisov, ale tiež mohla využiť aj iné opravné prostriedky (podať žalobu podľa § 244 ods. 1 OSP), využitím ktorých mohla dosiahnuť účinnú ochranu svojich základných práv. Tieto opravné prostriedky však sťažovateľka kvalifikovane vo svojej veci nevyužila.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2013